ĢENERĀLADVOKĀTA PRĪTA PIKAMĒES [*PRIIT PIKAMÄE*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2019. gada 18. septembrī[1]

Apvienotās lietas C-477/18 un C-478/18

***Exportslachterij J. Gosschalk en Zn. BV* (C-477/18)**
un
***Compaxo Vlees Zevenaar BV*,**
***Ekro BV*,**
***Vion Apeldoorn BV*,**
***Vitelco BV* (C-478/18)**
pret
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

(*College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Administratīvā apelācijas tiesa sociālekonomiskos jautājumos, Nīderlande) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Regula Nr. 882/2004 – Oficiālas dzīvnieku barības un pārtikas produktu kontroles – Finansējums – Nodevas, ko dalībvalstis var iekasēt, lai segtu ar oficiālajām kontrolēm saistītās izmaksas – VI pielikums – Jēdziens "oficiālajā kontrolē iesaistītais personāls" – Jēdziens "blakus izmaksas" – 27. pants – Ar oficiālajām kontrolēm saistītās izmaksas – Kompetentajām iestādēm radušies izdevumi – Pieteiktie, bet neizlietotie stundas ceturkšņi – Vidējais tarifs – Privātai sabiedrībai veidota rezerve, ko var izmantot, lai segtu apmācības izdevumus personālam, kurš faktiski veic oficiālās kontroles epizootiskas slimības gadījumā

1. Lūgumos sniegt prejudiciālo nolēmumu, uz kuriem attiecas šie secinājumi, *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Administratīvā apelācijas tiesa sociālekonomiskos jautājumos, Nīderlande) it īpaši vaicā Tiesai, kā ir jāinterpretē Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 882/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par oficiālo kontroli, ko veic, lai nodrošinātu atbilstības pārbaudi saistībā ar dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību aktiem un dzīvnieku veselības un dzīvnieku labturības noteikumiem[2], 27. panta 1. un 4. punkts un VI pielikuma 1. un 2. punkts.

2. Būtībā Tiesa ir aicināta lemt par to, kādiem nosacījumiem un ierobežojumiem saskaņā ar Regulu Nr. 882/2004 ir pakļautas valstu kompetento iestāžu pilnvaras saistībā ar oficiālajām veterinārajām kontrolēm, nosakot kautuvēm, kurās šīs kontroles tiek veiktas, nodevas, kas ir paredzētas, lai segtu to veikšanai radušos izdevumus.

3. Šajos apstākļos Tiesai it īpaši jānosaka, vai valstu kompetentajām iestādēm ir tiesības atgūt no kautuvēm tā personāla atalgojumu un izmaksas, kas nav konkrēti īstenojis oficiālās kontroles, [samaksu] par kontrolēm paredzēto laiku, ko kautuve ir iepriekš noteikusi un pieteikusi kompetentajā iestādē, bet kas nav izlietots, kā arī rezerves izveidi privātai sabiedrībai, kas nodrošina kompetentajai iestādei veterinārārstu palīgus minēto kontroļu īstenošanai.

1 Oriģinālvaloda – franču.

2 OV 2004, L 191, 1. lpp. (labotā versija).

I. Atbilstošās tiesību normas

A. Savienības tiesības

1. Regula Nr. 882/2004

4. Regulas Nr. 882/2004 11.–14. un 32. apsvērumā ir noteikts:

"(11) Kompetentajām iestādēm, kas atbild par oficiālās kontroles veikšanu, jāatbilst virknei darbības kritēriju, lai nodrošinātu šo iestāžu objektivitāti un efektivitāti. To rīcībā jābūt pietiekamam skaitam pienācīgi kvalificēta un pieredzējuša personāla un atbilstīgām iekārtām un aprīkojumam, lai varētu pienācīgi veikt savus pienākumus.

(12) Oficiālā kontrole jāveic, izmantojot piemērotas metodes, kas izstrādātas tieši šim nolūkam, tostarp izmantojot drošības standartpārbaudes un pastiprinātu kontroli, piemēram, inspekcijas, pārbaudes, revīzijas, paraugu ņemšanu un testēšanu. Lai šīs metodes īstenotu pareizi, ir atbilstīgi jāapmāca oficiālās kontroles personāls. Apmācība vajadzīga arī tādēļ, lai nodrošinātu, ka kompetentās iestādes lēmumus pieņem vienotā veidā, jo īpaši attiecībā uz kritisko kontroles punktu bīstamības analīzes (*HACCP*) principu īstenošanu.

(13) Oficiālajai kontrolei jābūt regulārai un samērīgai ar risku [..].

(14) Oficiālajai kontrolei jānotiek, pamatojoties uz dokumentētām procedūrām, lai nodrošinātu to, ka minētās kontroles tiek veiktas vienādi un ka to kvalitāte vienmēr ir augsta.

[..]

(32) Lai organizētu oficiālo kontroli, jābūt pieejamiem atbilstīgiem finanšu līdzekļiem. Tādēļ dalībvalstu kompetentajām iestādēm jābūt spējīgām iekasēt nodevas vai maksas, lai segtu oficiālās kontroles gaitā radušos izdevumus. Šajā procesā dalībvalstu kompetentās iestādes brīvi nosaka minētās nodevas un maksas kā maksājumus ar vienoti noteiktu likmi, ņemot vērā faktiskās izmaksas un uzņēmumu īpašo situāciju. Ja nodevas iekasē no uzņēmējiem, piemēro kopējus principus. Tādēļ jānosaka kritēriji inspekcijas nodevu apjoma noteikšanai. [..]"

5. Šīs regulas 2. panta 1. punktā "oficiālā kontrole" ir definēta kā "jebkāda veida kontrole, kuru kompetentā iestāde vai Kopiena veic tādēļ, lai pārbaudītu atbilstību dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību aktiem un dzīvnieku veselības un dzīvnieku labturības noteikumiem".

6. Minētās regulas 3. panta "Vispārīgi pienākumi saistībā ar oficiālās kontroles organizēšanu" 1. punktā tostarp ir noteikts:

"Dalībvalstis nodrošina to, ka oficiālo kontroli veic regulāri, atbilstīgi esošajai riska pakāpei un pietiekami bieži, lai sasniegtu šīs regulas mērķus [..]."

7. Tās pašas regulas 4. panta "Kompetento iestāžu un darbības kritēriju izraudzīšanās" 2. punktā ir noteikts:

"Kompetentās iestādes nodrošina to, ka:

[..]

c) kompetentajām iestādēm ir vai ir pieejamas pietiekamas laboratoriskās jaudas testu veikšanai un pietiekami daudz kvalificēta un pieredzējuša personāla, lai oficiālo kontroli un kontroles pienākumus varētu veikt efektīvi;

d) kompetentajām iestādēm ir atbilstīgas un pienācīgi uzturētas iekārtas un piederumi, lai personāls oficiālo kontroli varētu veikt efektīvi;

[..]."

8. Regulas Nr. 882/2004 6. pantā "Personāls, kas veic oficiālo kontroli" ir noteikts:

"Kompetentā iestāde nodrošina to, ka viss oficiālās kontroles personāls:

a) saņem tādu atbilstīgu apmācību savā kompetences jomā, kas ļauj tam kompetenti pildīt pienākumus un saskanīgā veidā veikt oficiālo kontroli. Šī apmācība pēc vajadzības aptver jomas, kas minētas II pielikuma I nodaļā;

b) pārzina jaunumus savā kompetences jomā un pēc vajadzības saņem regulāru papildu apmācību un

c) spēj sadarboties daudzdisciplinārā vidē."

9. Šīs regulas II sadaļā "Dalībvalstu oficiālā kontrole" tostarp ir iekļauta VI nodaļa "Oficiālās kontroles finansēšana", kurā ietilpst 26.–29. pants.

10. Atbilstoši šīs regulas 26. pantam "Vispārīgs princips":

"Dalībvalstis nodrošina to, ka ir pieejami pietiekami finanšu resursi, lai vajadzīgo personālu un pārējos oficiālās kontroles resursus apgādātu ar visiem vajadzīgajiem līdzekļiem, tostarp izmantojot vispārējo nodokļu politiku vai paredzot nodevas vai maksas."

11. Minētās regulas 27. pantā "Nodevas vai maksas" ir paredzēts:

"1. Dalībvalstis var iekasēt nodevas vai maksas, lai segtu ar oficiālo kontroli saistītos izdevumus.

[..]

4. Nodevas, ko saskaņā ar 1. vai 2. punktu iekasē par oficiālo kontroli:

a) nedrīkst būt lielākas par izdevumiem, kuri atbildīgajām kompetentajām iestādēm radušies saistībā ar VI pielikumā minētajiem kritērijiem, un

b) var noteikt pēc vienotas likmes, pamatojoties uz izdevumiem, kas kompetentajām iestādēm radušies noteiktā laika posmā, vai attiecīgā gadījumā – noteikt IV pielikuma B iedaļā vai V pielikuma B iedaļā paredzētajā apjomā.

[..]

10. Neskarot no 28. pantā minētajiem izdevumiem izrietošās izmaksas, dalībvalstis šīs regulas īstenošanai neiekasē citas nodevas, kā tikai tās, kas minētas šajā pantā.

[..]"

12. Tās pašas regulas VI pielikumā "Kritēriji, kas jāņem vērā nodevu aprēķināšanā" ir norādīts:

"1. Oficiālajā kontrolē iesaistītā personāla algas.

2. Oficiālajā kontrolē iesaistītā personāla izmaksas, tostarp iekārtas, darbarīki, piederumi, apmācība, komandējumu izdevumi un blakus izmaksas.

3. Laboratoriskās analīzes un paraugu ņemšanas izmaksas."

2. Regula (EK) Nr. 854/2004

13. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 854/2004 (2004. gada 29. aprīlis), ar ko paredz īpašus noteikumus par lietošanai pārtikā paredzētu dzīvnieku izcelsmes produktu oficiālās kontroles organizēšanu [3], 2. pantā "Definīcijas" ir noteikts:

"Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

[..]

c) "kompetentā iestāde" ir dalībvalsts centrālā iestāde, kuras kompetencē ir veikt veterināro kontroli, vai jebkura iestāde, kam tā deleģējusi šo kompetenci;

[..]

f) "valsts pilnvarots veterinārārsts" ir veterinārārsts, kurš saskaņā ar šo regulu ir tiesīgs darboties šādā amatā un kuru iecēlusi kompetentā iestāde;

[..]

h) "veterinārārsta palīgs" ir persona, kas saskaņā ar šo regulu ir tiesīga darboties šādā amatā un ko iecēlusi kompetentā iestāde, un kas strādā valsts pilnvarotā veterinārārsta pakļautībā un atbildībā;

[..]."

B. Nīderlandes tiesības

14. *Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit* (lauksaimniecības, dabas aizsardzības un pārtikas kvalitātes ministrs, turpmāk tekstā – "ministrs") 2009. gada 4. maija Noteikumos Nr. 2164 ir noteikta atlīdzība par *Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit* (Nīderlandes Pārtikas produktu un patēriņa preču iestāde, turpmāk tekstā – "*NVWA*") un *Algemene Inspectie* (Vispārējais inspekciju dienests) darbībām (turpmāk tekstā – "Noteikumi par *NVWA* tarifiem"). Pamatlietās ir piemērojama šo noteikumu redakcija, kas bija spēkā no 2013. gada 3. aprīļa līdz 2014. gada 28. februārim.

3 OV 2004, L 226, 83. lpp. (labotā versija).

II. Tiesvedības rašanās fakti, pamata tiesvedības un prejudiciālie jautājumi

A. Lieta C-477/18

15. *Exportslachterij J. Gosschalk en Zn. BV* (turpmāk tekstā – "*Gosschalk*") pieder kautuve, kurā tiek pārstrādāta un tirgota cūkgaļa un liellopu gaļa. Tādējādi tajā tika veiktas oficiālas kontroles, lai pārliecinātos, ka tā ievēro tādu tiesisko regulējumu par dzīvnieku barību un pārtikas apriti, dzīvnieku veselību un dzīvnieku labturību, ko reglamentē Regula Nr. 882/2004 un Noteikumi par *NVWA* tarifiem.

16. Īstenojot inspekcijas darbības *ante mortem* un *post mortem*, šīs kontroles it īpaši veic, pirmkārt, *NVWA* – kas ir pilnvarota kompetentā iestāde – nodarbināti veterinārārsti un veterinārārstu palīgi un, otrkārt, privātās sabiedrības *Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector* (Kvalitātes lopkopības nozarē kontroles dienests, turpmāk tekstā – "*KDS*") valsts pilnvaroti aizlienēti veterinārārstu palīgi.

17. Lai segtu ar šīm inspekcijas darbībām saistītos izdevumus, ministrs iekasē no kautuvēm nodevas saskaņā ar Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punkta sākumu un a) apakšpunktu un VI pielikuma 1. un 2. punktu, kā arī Noteikumiem par *NVWA* tarifiem.

18. Valsts pilnvarotu veterinārārstu un veterinārārstu palīgu norīkošanu veikt inspekcijas darbības un šo nodevu iekasēšanas veidu var īsumā aprakstīt šādi. Kautuve iesniedz *NVWA* pieteikumu, norādot veicamās inspekcijas darbības, nepieciešamo valsts pilnvarotu veterinārārstu un veterinārārstu palīgu skaitu, kā arī šo darbību īstenošanai vajadzīgo laiku, kas tiek izteikts stundas ceturkšņos.

19. Pēc inspekcijas darbību veikšanas ministrs izraksta par to rēķinu kautuvei. Kautuvei ir jāsamaksā katram valsts pilnvarotam veterinārārstam un veterinārārsta palīgam, kas ir veicis inspekcijas darbības, pamatsumma un summa par katru minētajām darbībām izlietoto stundas ceturksni. Ja inspekcijas darbībām ir nepieciešams ilgāks laiks, nekā ir bijis paredzēts, kautuvei ir jāveic papildu maksājums par katru papildu stundas ceturksni. Savukārt, ja inspekcijas darbībām ir vajadzīgs īsāks laiks, nekā ir bijis paredzēts, kautuvei tomēr ir jāveic maksājums par pieteikto, bet neizlietoto stundas ceturkšņu skaitu.

20. Pamatlietā *Gosschalk* saņēma vairākus rēķinus, kuros tai bija prasīts samaksāt nodevas, kas paredzētas, lai segtu izmaksas par inspekcijas darbībām, kuras *NVWA* un *KDS* veica tās telpās no 2013. līdz 2016. gadam. Uzskatot, ka šo nodevu iekasēšanas noteikumi ir pretrunā spriedumam *Kødbranchens Fællesråd* [4], *Gosschalk* iesniedza sūdzības ministram un pēc to noraidīšanas cēla prasību *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Administratīvā apelācijas tiesa sociālekonomiskos jautājumos).

21. Iesniedzējtiesa uzskata, ka tā var atcelt minētos lēmumus, it īpaši to nepietiekamā pamatojuma dēļ.

22. Tomēr, tā kā, pirmām kārtām, ministram ir jāizdara secinājumi no šo lēmumu atcelšanas un tā kā, otrām kārtām, iesniedzējtiesā pašlaik ir iesniegtas vairāk nekā 400 prasības, tā uzskata, ka, lai rastu atbilstošu un efektīvu risinājumu strīdiem, ir jāuzdod Tiesai atsevišķi prejudiciāli jautājumi, vēl jo vairāk tāpēc, ka lietas dalībniekiem ir domstarpības par Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punkta sākuma un a) apakšpunkta un VI pielikuma 1. un 2. punkta interpretāciju.

23. Šīs domstarpības, pirmkārt, attiecas uz jēdziena "oficiālajā kontrolē iesaistītais personāls" tvērumu. Iesniedzējtiesa vispirms norāda, ka Regulā Nr. 882/2004 nav skaidri definēts šis VI pielikuma 1. un 2. punktā minētais jēdziens. Pretēji *Gosschalk* tā uzskata, ka no sprieduma *Kødbranchens Fællesråd* [5] nevar secināt, ka šo jēdzienu varētu attiecināt tikai uz valsts pilnvarotiem veterinārārstiem un

4 Spriedums, 2016. gada 17. marts (C-112/15, EU:C:2016:185).

5 Spriedums, 2016. gada 17. marts (C-112/15, EU:C:2016:185).

veterinārārstu palīgiem, kas faktiski veic kontroles. Tomēr tā šaubās arī par to, vai ir jāsniedz plašāka interpretācija par to interpretāciju, kuru piedāvā ministrs un saskaņā ar kuru arī administratīvo personālu un atbalsta personālu var klasificēt kā VI pielikumā minēto personālu, tāpēc kautuvēm var pieprasīt segt šī personāla atalgojumu un izmaksas.

24. Otrkārt, pamatlietas dalībnieki turklāt nav vienisprātis par to, kāda attieksme ir piemērojama kautuvju pieteiktajiem, bet neizlietotajiem stundas ceturkšņiem. *Gosschalk* uzskata, ka ar tiem saistītās izmaksas neesot jāsedz kautuvēm, jo tās nav radušās faktiski, savukārt ministrs iebilst, ka kautuves pienākums ir precīzi norādīt stundas ceturkšņus, kas ir vajadzīgi inspekcijas darbībām, un ka *NVWA* darbinieku [darba laika] plānošana ir stingra.

25. Treškārt, pamatlietas dalībniekiem ir domstarpības par aizlienēto veterinārārstu tarifu interpretāciju. Šajā ziņā *Gosschalk* norāda, ka *NVWA* izmanto valsts pilnvarotus veterinārārstus, kurus inspekcijas darbību veikšanai nodrošina darba aģentūras, un maksā viņiem daudz mazāku atalgojumu par kautuvēm izrakstītajos rēķinos norādīto summu; šī prakse tai ļauj gūt peļņu 8 500 000 EUR apmērā. Turklāt, ja ir izlietots mazāks stundas ceturkšņu skaits, nekā ir bijis pieteikts, *KDS* vai darba aģentūru valsts pilnvarotajiem aizlienētajiem veterinārārstu palīgiem tiek maksāts tikai par faktiski izlietotajiem stundas ceturkšņiem, lai gan kautuvei tiek izrakstīti rēķini arī par pieteiktajiem, bet neizlietotajiem stundas ceturkšņiem. Ministrs apgalvo, ka šo praksi pamato prasība nodrošināt vienotu tarifu visām pusēm. Turklāt pārpalikums, pēc ministra domām, ir paredzēts *NVWA* vispārējo izdevumu segšanai.

26. Ceturtkārt, *Gosschalk* norāda, ka tarifos ir iekļauts elements, kas paredzēts, lai veidotu rezerves *KDS* ar mērķi segt iespējamos izdevumus nelaimes gadījumā. Tādējādi rezervei neesot tiešas saiknes starp konkrēti veiktajām inspekcijas darbībām, tāpēc šīs izmaksas nevarot uzskatīt par izdevumiem, kas saistīti ar inspekcijas darbību veikšanā iesaistītā personāla izmaksām. Pēc ministra domām, šī rezerve tiek veidota ar mērķi, lai tādos neparedzētos apstākļos kā epizootiska slimība, kas pamato dzīvnieku kaušanas apturēšanu ilgā laikposmā, nodrošinātu iespēju maksāt personālam atalgojumu un segt tā izmaksas, kā arī segt apmācības izmaksas, neatlaižot no darba personālu, tāpēc inspekciju veikšanu var atsākt uzreiz pēc šīs krīzes beigām. Tādējādi rezerve ļauj mobilizēt summas, kas vajadzīgas, lai segtu izdevumus, kuri faktiski radušies saistībā ar oficiālo kontroļu veikšanu [6].

27. Turklāt iesniedzējtiesa atgādina, ka 2010. gada 14. oktobra nolēmumā tā jau ir nospriedusi, ka šis noteikums ir saderīgs ar Regulas Nr. 882/2004 27. pantu. Tomēr tā vaicā par kritērijiem, kas ļauj noteikt tās augstāko robežvērtību, kā arī to, kāda nozīme ir jāpiešķir apstāklim, ka šī rezerve tiek veidota privātai sabiedrībai (*KDS*), pie kuras vēršas *NVWA*, lai nodrošinātu veterinārārstu palīgus, saprotot, ka ienākumu zaudēšana pati par sevi ir daļa no uzņēmuma parastā riska. Visu šo faktoru dēļ iesniedzējtiesai ir šaubas par tās 2010. gada 14. oktobra nolēmuma atbilstību.

28. Šajos apstākļos *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Administratīvā apelācijas tiesa sociālekonomiskos jautājumos) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [Regulas Nr. 882/2004] VI pielikuma 1. punktā minētais jēdziens "oficiālajā kontrolē iesaistītais personāls" un Regulas Nr. 882/2004 VI pielikuma 2. punktā minētais jēdziens "oficiālajā kontrolē iesaistītais personāls" ir jāinterpretē tādējādi, ka (algu un darba samaksas) izmaksas, ko var ņemt vērā nodevu aprēķināšanā, drīkst būt tikai to oficiālo veterinārārstu un oficiālo palīgu (algu un darba samaksas) izmaksas, kuri veic oficiālās kontroles, vai arī tajās var iekļaut arī cita [*NVWA*] vai [*KDS*] personāla (algu un darba samaksas) izmaksas?

6 No iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka šī rezerve ir puse no *KDS* divu gadu vidējā apgrozījuma, kam ir pieskaitāma summa 500 000 EUR apmērā.

2) Ja uz pirmo jautājumu tiek sniegta tāda atbilde, ka Regulas Nr. 882/2004 VI pielikuma 1. punktā minētais jēdziens "oficiālajā kontrolē iesaistītais personāls" un Regulas Nr. 882/2004 VI pielikuma 2. punktā minētais jēdziens "oficiālajā kontrolē iesaistītais personāls" var ietvert arī cita *NVWA* vai *KDS* personāla (algu un darba samaksas) izmaksas, kādos apstākļos un kādās robežās tad starp šīm cita personāla izmaksām un oficiālajām kontrolēm pastāv vēl tik cieša saikne, lai par šīm (algu un darba samaksas izmaksām) iekasētās nodevas varētu pamatot ar Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punktu un VI pielikuma 1. un 2. punktu?

3) a) Vai tiesiskais regulējums Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punkta sākumā un a) apakšpunktā un VI pielikuma 1. un 2. punktā ir jāinterpretē tādējādi, ka minētajam 27. panta 4. punkta sākumam un a) apakšpunktam un VI pielikuma 1. un 2. punktam ir pretrunā tas, ka kautuvēm izrakstītajos rēķinos tiek iekļautas tādas nodevas par oficiālajām kontrolēm, kas attiecas uz stundas ceturkšņiem, kurus tās ir pieteikušas kompetentajā iestādē, bet kuri [faktiski] nav izlietoti oficiālajām kontrolēm?

3) b) Vai atbilde uz trešā jautājuma a) daļu ir spēkā arī tad, ja kompetentā iestāde [izmanto] oficiālus veterinārārstus, kas nesaņem atlīdzību par stundas ceturkšņiem, kurus kautuve ir pieteikusi kompetentajā iestādē, bet kuros [faktiski] netika veiktas oficiālajām kontrolēm vajadzīgās darbības, turklāt kautuvei izrakstītajos rēķinos iekļautā summa par pieteiktajiem, bet neizlietotajiem stundas ceturkšņiem ir paredzēta kompetentās iestādes vispārējo administratīvo izmaksu segšanai?

4) Vai tiesiskais regulējums Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punkta sākumā un a) apakšpunktā un VI pielikuma 1. un 2. punktā ir jāinterpretē tādējādi, ka 27. panta 4. punktam ir pretrunā tas, ka kautuvēm izrakstītajos rēķinos par oficiālajām kontrolēm vajadzīgajām darbībām, ko veic *NVWA* nodarbinātie veterinārārsti un (mazāk atalgotie) aizlienētie veterinārārsti, tiek piemērots vidējais tarifs, līdz ar to tām izrakstītajos rēķinos tiek piemērots lielāks tarifs nekā aizlienētajiem veterinārārstiem samaksātais tarifs?

5) Vai tiesiskais regulējums Regulas Nr. 882/2004 26. pantā un 27. panta 4. punkta sākumā un a) apakšpunktā, kā arī VI pielikuma 1. un 2. punktā ir jāinterpretē tādējādi, ka nodevu par oficiālajām kontrolēm aprēķināšanā var ņemt vērā izmaksas, kas paredzētas rezerves izveidošanai privātā sabiedrībā (*KDS*), no kuras kompetentā iestāde aizņemas oficiālos palīgus, turklāt krīzes gadījumā rezervi var izmantot, lai samaksātu algas, darba samaksu un izglītības izdevumus personālam, kas faktiski veic oficiālās kontroles, un personālam, kas dara iespējamu oficiālo kontroļu veikšanu?

6) Ja uz piekto jautājumu tiek atbildēts apstiprinoši, līdz kādai summai drīkst veidot šādu rezervi, un kāds drīkst būt tās aptvertais laikposms?"

B. Lieta C-478/18

29. Ar rēķiniem, kas izrakstīti no 2016. gada oktobra līdz 2017. gada februārim, ministrs četrām prasītājām pamatlietā, proti, *Compaxo Vlees Zevenaar BV*, *Ekro BV*, *Vion Apeldoorn BV* un *Vitelco BV* (turpmāk tekstā – "prasītājas pamatlietā"), pieprasīja samaksāt summu no 15 422,35 līdz 49 628,22 EUR, lai segtu ar tajās veiktajām inspekcijas darbībām saistītās izmaksas.

30. Pēc tam, kad tika noraidītas sūdzības par šiem prasītājām pamatlietā izrakstītajiem rēķiniem, tās cēla prasību *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Administratīvā apelācijas tiesa sociālekonomiskos jautājumos).

31. Iesniedzējtiesa vispirms norāda, ka tā vēlas atcelt apstrīdētos lēmumus tādu iemeslu dēļ, kas, pēc tās domām, nerada Savienības tiesību interpretācijas grūtības. Tomēr tā uzskata, ka to pašu iemeslu dēļ, kas ir norādīti rīkojumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu, kurš izdots lietā C-477/18[7], ir atbilstīgi uzdot Tiesai jautājumus par citiem strīda aspektiem, kas rada pamatotas šaubas par Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punkta sākuma un a) apakšpunkta un VI pielikuma 1. un 2. punkta interpretāciju.

32. Apgalvojot, ka no sprieduma *Kødbranchens Fællesråd*[8] izriet, ka var ņemt vērā tikai to personu atalgojumu un izmaksas, kas faktiski veic kontroles, prasītājas pamatlietā apgalvo, ka tādi konkrēti izdevumi kā vietējie posteņi, vispārējās materiālās izmaksas, amortizācijas izmaksas, biroja izmaksas un dažas citas izmaksas nevar uzskatīt par izdevumiem Regulas Nr. 882/2004 VI pielikuma 1. un 2. punkta izpratnē. Prasītājas pamatlietā it īpaši norāda, ka nav skaidri norādīts, uz ko attiecas postenis "inspekcijas darbības". Šajā ziņā ministrs atbild, ka šajā postenī vērā ņemtā stundas likme ietver tehniskās administratīvās un plānošanas izmaksas, kas ir jākvalificē kā "kontrolēs iesaistītā personāla atalgojums un citas izmaksas", jo to neesamības gadījumā inspekcijas darbības nevar notikt.

33. Turklāt prasītājas pamatlietā ierosina uzsākt prejudiciāla nolēmuma tiesvedību Tiesā, lai pārbaudītu, vai citas ar konkrētiem posteņiem saistītās izmaksas, piemēram, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju ieviešanas pakalpojums, īpašās izmaksas (darba apģērbs), ceļa izdevumi no mājām uz darbu un otrādi, apakšuzņēmumu nodrošinātā personāla izmaksas un citas personāla izmaksas var uzskatīt par izdevumiem, kas ir radušies personām, kuras ir faktiski iesaistītas oficiālo kontroļu veikšanā.

34. Šajos apstākļos *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Administratīvā apelācijas tiesa sociālekonomiskos jautājumos) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [Regulas Nr. 882/2004] VI pielikuma 1. punktā minētais jēdziens "oficiālajā kontrolē iesaistītais personāls" un Regulas Nr. 882/2004 VI pielikuma 2. punktā minētais jēdziens "oficiālajā kontrolē iesaistītais personāls" ir jāinterpretē tādējādi, ka (algu un darba samaksas) izmaksas, ko var ņemt vērā nodevu aprēķināšanā, drīkst būt tikai to [valsts pilnvaroto veterinārārstu un veterinārārstu palīgu] (algu un darba samaksas) izmaksas, kuri veic oficiālās kontroles, vai arī tajās var iekļaut arī cita [*NVWA*] vai [*KDS*] personāla (algu un darba samaksas) izmaksas?

2) Ja uz pirmo jautājumu tiek sniegta tāda atbilde, ka [Regulas Nr. 882/2004] VI pielikuma 1. punktā minētais jēdziens "oficiālajā kontrolē iesaistītais personāls" un Regulas Nr. 882/2004 VI pielikuma 2. punktā minētais jēdziens "oficiālajā kontrolē iesaistītais personāls" var ietvert arī cita *NVWA* vai *KDS* personāla (algu un darba samaksas) izmaksas, kādos apstākļos un kādās robežās tad starp šīm cita personāla izmaksām un oficiālajām kontrolēm pastāv vēl tik cieša saikne, lai par šīm (algu un darba samaksas izmaksām) iekasētās nodevas varētu pamatot ar Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punktu un VI pielikuma 1. un 2. punktu?

3) Vai tiesiskais regulējums Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punkta sākumā un a) apakšpunktā un VI pielikuma 1. un 2. punktā ir jāinterpretē tādējādi, ka minētajam 27. panta 4. punkta sākumam un a) apakšpunktam un VI pielikuma 1. un 2. punktam ir pretrunā tas, ka kautuvēm izrakstītajos rēķinos tiek iekļautas tādas nodevas par oficiālajām kontrolēm, kas attiecas uz stundas ceturkšņiem, kurus tās ir pieteikušas kompetentajā iestādē, bet kuri faktiski nav izlietoti oficiālajām kontrolēm?"

7 Skat. šo secinājumu 22. punktu.

8 Spriedums, 2016. gada 17. marts (C-112/15, EU:C:2016:185).

C. Tiesvedība Tiesā

35. Ar Tiesas priekšsēdētāja 2018. gada 27. augusta lēmumu lietas C-477/18 un C-478/18 tika apvienotas mutvārdu procesam un sprieduma taisīšanai.

36. Rakstveida apsvērumus lietā C-477/18 iesniedza *Gosschalk*, Nīderlandes, Dānijas, Ungārijas, Zviedrijas un Apvienotās Karalistes valdības, kā arī Eiropas Komisija, un lietā C-478/18 – prasītājas pamatlietā, kā arī Komisija.

37. Kopējā tiesas sēdē attiecībā uz abām – kopš tā brīža apvienotajām – lietām, kas notika 2019. gada 4. jūlijā, mutvārdu apsvērumus sniedza *Gosschalk*, Nīderlandes, Dānijas un Apvienotās Karalistes valdības, kā arī Komisija.

III. Vērtējums

38. Iesākumā es norādu, ka iesniedzējtiesas šaubas ir par *NVWA* rēķinu izrakstīšanas administratīvās prakses atbilstību Regulai Nr. 882/2004 attiecībā uz izmaksām, kas radušās saistībā ar oficiālajām kontrolēm, un attiecas gan uz vidējā tarifa aprēķinā iekļaujamām izmaksām, gan to izmaksu ņemšanu vērā, kuras saistītas ar kautuvju pieteiktajiem oficiālo kontroļu stundas ceturkšņiem. Par attiecīgo tiesisko regulējumu, manuprāt, īsumā ir jāsniedz daži apsvērumi.

39. Saskaņā ar Regulas Nr. 882/2004 1. panta a) punktu tās mērķis it īpaši ir novērst, likvidēt vai līdz pieņemamam līmenim samazināt risku, kam tiešā veidā vai vides ietekmē ir pakļauta cilvēku un dzīvnieku veselība. Kā ir skaidri norādīts šīs regulas 6. apsvērumā, šis mērķis ir sasniegts, ja dalībvalstis nodrošina atbilstošo tiesību aktu piemērošanu un uzrauga to ievērošanu, organizējot oficiālās kontroles.

40. Šajos apstākļos ar Regulu Nr. 882/2004 ir izveidota oficiālo kontroļu finansēšanas sistēma, lai novērstu atšķirības, kas var radīt konkurences izkropļojumus starp privātajiem uzņēmējiem, bet ar to – un tas ir jāuzsver – ir veikta tikai daļēja saskaņošana. Proti, ar visām tiesību normām, kuras iesniedzējtiesa lūdz interpretēt, proti, minētās regulas 26. un 27. pantu, kā arī VI pielikuma 1. un 2. punktu, dalībvalstīm, manuprāt, ir piešķirta plaša rīcības brīvība – tās var brīvi izvēlēties oficiālo kontroļu finansēšanas veidu (vispārējā nodokļu politika, nodevas vai maksas), nodevas aprēķināšanas kritērijus (izdevumi, kas faktiski radušies kompetentajai iestādei, vienotas likmes vai minimālās cenas) un izmaksas, kas ir jāņem vērā šo izmaksu aprēķinā (tostarp VI pielikumā minētās); šo rīcības brīvību, kā paskaidrošu turpinājumā [9], ierobežo konkrēti šajās tiesību normās nostiprinātie kritēriji.

41. Tiesai, manuprāt, ir jāatbild uz iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem, ņemot vērā šos elementus.

A. Par pirmo un otro jautājumu lietās C-477/18 un C-478/18

42. Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 882/2004 VI pielikuma 1. punktā minētais jēdziens "oficiālajā kontrolē iesaistītais personāls" un šī pielikuma 2. punktā minētais jēdziens "oficiālās kontroles veikšanā iesaistītais personāls" [10] ir jāinterpretē tādējādi, ka atalgojums un izmaksas, ko var ņemt vērā, aprēķinot nodevas par oficiālajām kontrolēm, ietver tikai to valsts pilnvarotu veterinārārstu un veterinārārstu palīgu atalgojumu un izmaksas, kuri konkrēti veic oficiālas inspekcijas darbības, vai arī tās ietver cita *NVWA* vai *KDS* nodarbināta personāla atalgojumu un izmaksas. Ja tiktu uzskatīts, ka šie jēdzieni ir attiecināmi arī uz minētā cita personāla atalgojumu un izmaksām, iesniedzējtiesa ar katrā no abām apvienotajām lietām uzdoto otro jautājumu būtībā vaicā, kādos

9 Skat. šo secinājumu 67. un 68. punktu.

10 Kvadrātiekavās norādītā formulējuma mērķis ir ņemt vērā divu dažādu formulējumu lietojumu Regulas Nr. 882/2004 VI pielikuma 1. un 2. punkta holandiešu valodas redakcijā.

apstākļos un cik lielā mērā saikne starp oficiālajām kontrolēm un ar minēto personālu – kura darbība veicina oficiālajās kontrolēs paredzēto inspekcijas darbību veikšanu – saistītajām izmaksām var tikt uzskatīta par tādu, kas ļauj pieprasīt kautuvēm segt šīs izmaksas saskaņā ar Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punktu un VI pielikuma 1. un 2. punktu.

1. Par jēdziena "oficiālajā kontrolē iesaistītais personāls" tvērumu

43. Attiecībā uz pirmo jautājumu uzreiz jāprecizē, ka no iesniedzējtiesas nolēmumiem izriet, ka iesniedzējtiesa ar atsauci uz "citu *NVWA* vai *KDS* personālu" saprot administratīvo un atbalsta personālu, proti, personālu, kura ieguldījums ļauj izveidot, atbalstīt un uzturēt valsts oficiālo kontroļu sistēmu. Tādējādi šis pirmais jautājums attiecas uz šo personāla kategoriju atalgojuma un izmaksu iespējamo iekļaušanu kopējās izmaksās, kuras var pieprasīt segt kautuvēm.

44. Ņemot to vērā, vēršu uzmanību uz to, ka Regulas Nr. 882/2004 VI pielikuma 1. un 2. punktā nav nekādas norādes par iesaistīšanās pakāpi oficiālajās kontrolēs, kura ļautu kompetento iestāžu personālu kvalificēt kā "oficiālajā kontrolē iesaistīto personālu" vai "oficiālās kontroles veikšanā iesaistīto personālu".

45. Tā kā šajā pielikumā tas nav precizēts, ir jānoskaidro šo jēdzienu tvērums, piemērojot Tiesas tradicionālās interpretācijas metodes.

a) Gramatiskā interpretācija

46. Manuprāt, nav gandrīz nekādu šaubu, ka minēto jēdzienu gramatiskā interpretācija nevar sniegt nepārprotamu atbildi uz šo jautājumu.

47. Proti, jēdzieni, ar ko apzīmē minētā personāla kategoriju, Regulas Nr. 882/2004 VI pielikuma valodu redakcijās būtiski atšķiras, kā to jau ir minējusi Tiesa spriedumā *Kødbranchens Fællesråd* [11]. It īpaši saskaņā ar minētā sprieduma 34. punktu šī regula vācu valodas redakcijā ("*des für die amtlichen Kontrollen eingesetzten Personals*") un franču valodas redakcijā ("*personnel chargé des contrôles officiels*") attiecas uz darbiniekiem, kas veic kontroles, savukārt angļu valodas redakcijā ("*staff involved in the official controls*") un itāļu valodas redakcijā ("*personale partecipante ai controlli ufficiali*") tajā ir izmantoti jēdzieni, kas varētu attiekties uz *plašāku* personu loku" [12]. Apstāklim, ka holandiešu valodas redakcija tāpat kā angļu un itāļu valodas redakcijas attiecas uz personālu, kas ir iesaistīts oficiālajās kontrolēs (1. punktā minēto "*het personneel dat betrokken is bij de officiële controles*" un 2. punktā minēto "*het personneel dat betrokken is bij de uitvoering van de officiële controles*"), nav nekādas nozīmes.

48. Ja starp dažādām valodu redakcijām pastāv šādas atšķirības, ir jānoskaidro attiecīgo jēdzienu tvērums, piemērojot sistēmisko, vēsturisko un teleoloģisko pieeju.

11 Spriedums, 2016. gada 17. marts (C-112/15, EU:C:2016:185).

12 Mans izcēlums.

b) Sistēmiskā interpretācija

49. Attiecībā uz kontekstu, kurā tika pieņemts Regulas Nr. 882/2004 VI pielikums, proti, noteikumu sistēma, kas ar šo regulu ir izveidota, lai varētu finansēt oficiālās veterinārās kontroles, pēc šo kontroļu finansēšanas sistēmas rūpīga izvērtējuma man ir jāsecina, kā esmu jau sacījis, ka jēdzieni "oficiālajā kontrolē iesaistītais personāls" un "oficiālās kontroles veikšanā iesaistītais personāls" būtu jāinterpretē tādējādi, ka tie ietver atbalsta un administratīvo personālu, kas, atbrīvojot valsts pilnvarotus veterinārārstus un veterinārārstu palīgus no inspekcijas darbību loģistiskās organizācijas, dod viņiem iespēju veikt inspekcijas darbības šaurā nozīmē.

50. Šajā ziņā es vispirms atgādinu, ka saskaņā ar šīs sistēmas "stūrakmeni", proti, Regulas Nr. 882/2004 26. pantu, "dalībvalstis nodrošina to, ka ir pieejami pietiekami finanšu resursi, lai vajadzīgo personālu un pārējos oficiālās kontroles resursus apgādātu ar visiem vajadzīgajiem līdzekļiem, tostarp izmantojot vispārējo nodokļu politiku vai paredzot nodevas vai maksas". Tomēr, ja ar nodevām, kas tiek iekasētas no kautuvēm, ir jānodrošina personāls un citi resursi, kas ir *vajadzīgi*, lai īstenotu šīs oficiālās kontroles, es nesaprotu, kā var uzskatīt, ka administratīvā un atbalsta personāla atalgojumu un izmaksas nevar ņemt vērā, aprēķinot šo nodevu apmēru, jo oficiālās kontroles nebūtu iespējams veikt, ja nebūtu iemaksu gan šo divu kategoriju personāla plānošanai, gan uzraudzībai.

51. Šo interpretāciju, manuprāt, apstiprina Regulas Nr. 882/2004 apsvērumi. It īpaši es uzskatu, ka skaidrību sniedz 32. apsvērums, kurā ir norādīts, ka, "lai *organizētu* oficiālo kontroli, jābūt pieejamiem atbilstīgiem finanšu līdzekļiem" [13]. Proti, ja Savienības likumdevējs ir precizējis, ka dalībvalstīm ir jāizveido finansēšanas sistēma, lai "organizētu", nevis tikai lai "īstenotu" oficiālās kontroles, tas noteikti nozīmē, ka šī finansējuma mērķis ir nodrošināt, ka dalībvalstis var izveidot oficiālo kontroļu *vispārējo sistēmu*, kas neattiecas tikai uz konkrētu kontroles uzdevumu izpildi. No tā loģiski izriet, ka ar minēto finansējumu var segt ne tikai ar [oficiālo kontroļu] īstenošanā iesaistīto personālu saistītās izmaksas, bet arī administratīvā un atbalsta personāla atalgojumu un izmaksas.

52. Otrkārt, vēršu uzmanību uz to, ka Regulas Nr. 882/2004 27. panta, kura daži piemērošanas noteikumi ir precizēti VI pielikumā, 1. punktā ir paredzēts, ka "dalībvalstis var iekasēt nodevas vai maksas, lai segtu ar oficiālo kontroli *saistītos* izdevumus" [14]. Tomēr šīs izmaksas, manuprāt, var būt administratīvā un atbalsta personāla atalgojums un izmaksas. Proti, tāpat kā nevar noliegt, ka tādu arhitekta darbību kā plānošana, organizācija un vadība izmaksas ir "radušās" saistībā ar ēkas būvniecību, es nesaprotu, kā var apgalvot, ka ar administratīvā un atbalsta personāla darbībām saistītās izmaksas nav "radušās" saistībā ar oficiālo kontroļu īstenošanu.

53. Katrā ziņā vēsturisks ieskats attiecībā uz Regulu Nr. 882/2004, manuprāt, ļauj kliedēt visas atlikušās šaubas par to, ka ierosinātā VI pielikuma 1. un 2. punktā minēto jēdzienu "oficiālajā kontrolē iesaistītais personāls" un "oficiālās kontroles veikšanā iesaistītais personāls" interpretācija ir pareiza.

13 Mans izcēlums.

14 Mans izcēlums.

c) Vēsturiskā interpretācija

54. Tādējādi ir jāaplūko pieeja, ko gadu gaitā oficiālo veterināro kontroļu finansējuma jomā ir pieņēmis Savienības likumdevējs. Veicot šo analīzi, Regula Nr. 882/2004 ir jāaplūko, ņemot vērā hronoloģisko secību, kādā tika pieņemti Savienības tiesību akti par minēto finansējumu, proti, sākot no Direktīvas 85/73/EEK, kas ir grozīta ar Direktīvu 96/43/EK (turpmāk tekstā – "Direktīva 85/73") [15] un kas bija spēkā pirms Regulas Nr. 882/2004 stāšanās spēkā, līdz Regulai (ES) 2017/625 [16], kas pašlaik, protams, ir spēkā, bet vēl nav piemērojama šajās lietās aplūkotajos laikposmos.

55. Attiecībā uz Direktīvu 85/73 vēršu uzmanību uz to, ka tās 1.–3. pantā bija noteikts, ka dalībvalstīm ir jāiekasē Kopienu nodeva, lai segtu saistībā ar oficiālajām kontrolēm un inspekcijas darbībām *radušos* izdevumus. Attiecībā uz šīm izmaksām minētās direktīvas 5. panta 1. punktā izsmeļoši bija precizēts, ka tajās ir ietvertas "algas un sociālās nodrošināšanas izdevumi pārbaudes dienestiem" un "administratīvās izmaksas sakarā ar kontroles un pārbaudes veikšanu, kas var ietvert inspektoru kvalifikācijas celšanas izdevumus"; abiem izmaksu veidiem bija jārodas saistītā ar "1., 2. un 3. pantā minēto kontroli un pārbaudi". Citiem vārdiem sakot, Direktīvā 85/73 bija skaidri paredzēts, ka dalībvalstis drīkst noteikt nodevas, lai segtu izmaksas, kas nav tikai tā personāla atalgojums un izmaksas, kurš konkrēti veic oficiālas kontroles, bet arī administratīvā un atbalsta personāla atalgojumu un izmaksas.

56. Tas ir attiecināms arī uz Regulu 2017/625. Tas it īpaši skaidri izriet no tās 66. apsvēruma, saskaņā ar kuru "nodevām vai maksai būtu jāsedz – bet ne jāpārsniedz – izmaksas, tostarp pieskaitāmās izmaksas, kas kompetentajām iestādēm rodas sakarā ar oficiālo kontroļu veikšanu. Pieskaitāmās izmaksas varētu ietvert *izmaksas saistībā ar atbalstu un organizāciju, kas nepieciešami oficiālo kontroļu plānošanai un veikšanai*" [17], kā arī izmaksas, kas ir minētas regulas 81. panta a)–g) punktā, saskaņā ar kuriem minētās izmaksas, uz kā pamata nosaka šīs nodevas vai maksas, ietver, ciktāl tās izriet no oficiālajām kontrolēm, "oficiālo kontroļu veikšanā iesaistītā personāla, *tostarp atbalsta un administratīvā personāla* [18] algas, to sociālā nodrošinājuma, pensiju un apdrošināšanas izmaksas" (a) punkts), kā arī "kompleksu un iekārtu izmaksas" (b) punkts), "mācību izmaksas" – izņemot mācības, kas vajadzīgas, lai saņemtu kvalifikāciju, kura ļauj būt nodarbinātam kompetentajās iestādēs (e) punkts), – un "[šī] personāla ceļa izmaksas un attiecīgās uzturēšanās izmaksas" (f) punkts).

57. Šajos apstākļos saistībā ar pāreju no Direktīvas 85/73 uz Regulu Nr. 882/2004 es uzskatu, ka tad, ja Savienības likumdevējs būtu vēlējies atteikties no minētajā regulā ietverto atgūstamo izmaksu plašas interpretācijas, tas būtu to skaidri precizējis. Tomēr Regulas Nr. 882/2004 sagatavošanas darbos nav nekādas norādes uz šādu vēlmi ierobežot to izmaksu tvērumu, kuras dalībvalstīm ir tiesības ņemt vērā, lai finansētu oficiālās kontroles.

58. Tāpat attiecībā uz pāreju no Regulas Nr. 882/2004 uz Regulu 2017/625 es uzskatu, ka, pat pieņemot, ka ar Regulas Nr. 882/2004 VI pielikuma 1. un 2. punktu administratīvā un atbalsta personāla atalgojums un izmaksas ir izslēgti no to izdevumu kopuma, kurus var atgūt ar nodevas palīdzību, Regulā 2017/625 izdarītā izvēle šīs izmaksas definēt plaši noteikti ir izskaidrojama ar Savienības likumdevēja vēlmi tādējādi atteikties no, iespējams, šauras pieejas, kas paredzēta Regulā

15 Padomes Direktīva (1985. gada 29. janvāris) par Direktīvās 89/662/EEK, 90/425/EEK, 90/675/EEK un 91/496/EEK minēto veterināro pārbaužu un kontroļu finansējumu (OV 1985, L 32, 14. lpp.).

16 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (2017. gada 15. marts) par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001, (EK) Nr. 396/2005, (EK) Nr. 1069/2009, (EK) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 un (ES) 2016/2031, Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2005 un (EK) Nr. 1099/2009 un Padomes Direktīvas 98/58/EK, 1999/74/EK, 2007/43/EK, 2008/119/EK un 2008/120/EK, un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 854/2004 un (EK) Nr. 882/2004, Padomes Direktīvas 89/608/EEK, 89/662/EEK, 90/425/EEK, 91/496/EEK, 96/23/EK, 96/93/EK un 97/78/EK un Padomes Lēmumu 92/438/EEK (Oficiālo kontroļu regula) (OV 2017, L 95, 1. lpp.).

17 Mans izcēlums.

18 Mans izcēlums.

Nr. 882/2004. Savukārt Komisija savā priekšlikumā ir atsaukusies [19] uz ārēju pētījumu, kurā ir izvērtēta ar Regulu Nr. 882/2004 izveidotā finansēšanas mehānisma piemērošana un saskaņā ar kuru šīs regulas VI pielikumā minētās izmaksas ir identificētas tādējādi, ka valstu kompetentajām iestādēm ir atstāta pārāk plaša interpretācijas brīvība [20]. Tomēr, ņemot vērā Regulas 2017/625 mērķus racionalizēt un saskaņot esošās tiesību normas, minētā atsauce man liek secināt, ka ar šo regulu ne tikai nav paredzēts radikāli mainīt pieeju atgūstamo izdevumu jomā, bet tās mērķis ir tikai sniegt paskaidrojumus saistībā ar to noteikšanu.

59. Noslēgumā, lai gan redakciju atšķirības starp Regulu Nr. 882/2004 un direktīvu, kas bija spēkā pirms tās, no vienas puses, un regulu, kas tai sekoja, no otras puses, manuprāt, ir ļoti pārsteidzošas, apstāklis, ka Savienības likumdevēja pieeja tiesību aktos attiecībā uz oficiālo kontroļu finansēšanu ir palikusi nemainīga, manuprāt, izteiksmīgi apstiprina to, ka oficiālo kontroļu izmaksas, kuras kompetentās iestādes var atgūt ar nodevu palīdzību, ir jāinterpretē plaši. Manuprāt, nebūtu pareizi interpretēt Regulu Nr. 882/2004 tādējādi, ka pēdējām minētajām ar to būtu atļauts atgūt mazāku daļu no visiem izdevumiem, salīdzinājumā ar to, ko tās drīkst atgūt gan saskaņā ar direktīvu, kas bija piemērojama pirms tās stāšanās spēkā, gan saskaņā ar direktīvu, kas ar to tiek atcelta, jo, pirmkārt, Regulā Nr. 882/2004 nav nevienas skaidras norādes, ka izdevumu atgūšanas jomā tajā būtu izvēlēta šaurāka pieeja nekā Direktīvā 85/73, un, otrkārt, Regulā 2017/625 nekas neliecina par to, ka likumdevējs vēlētos atgriezties pie plašākas pieejas; pēdējās minētās regulas sagatavošanas darbos – kā esmu paskaidrojis iepriekš – ir skaidri noteikts, ka tās mērķis ir tikai precizēt tiesību normu par oficiālo kontroļu finansēšanu tvērumu [21].

60. Šādu interpretāciju, manuprāt, apstiprina arī Regulas Nr. 882/2004 VI pielikuma 1. un 2. punkta teleoloģiskā interpretācija.

d) Teleoloģiskā interpretācija

61. Priekšlikumā Regulai Nr. 882/2004 Komisija norādīja, ka uz nodevu iekasēšanu balstītā finansēšanas sistēma, kas izveidota ar Direktīvu 85/73, neļāva sasniegt mērķi novērst dalībvalstu starpā pastāvošās atšķirības, kas var izraisīt konkurences izkropļojumus. Lai novērstu šādu situāciju, tika ierosināts ieviest pašlaik minētās regulas 26. pantā nostiprināto principu, saskaņā ar kuru dalībvalstīm ir jānodrošina pietiekami finanšu resursi, lai apgādātu kompetentās iestādes ar vajadzīgo personālu un pārējiem resursiem, kas vajadzīgi oficiālajām kontrolēm [22].

62. Tomēr, ja finanšu līdzekļi, kurus kompetentās iestādes iekasē kā nodevas, nebūtu pietiekami, lai segtu *visas* saistībā ar oficiālo kontroļu veikšanu saistītās izmaksas, tostarp arī atbalsta un administratīvā personāla atalgojumu un izmaksas, Regulas Nr. 882/2004 mērķi, proti, novērst vai nepieļaut riskus cilvēkiem un dzīvniekiem, vai arī samazināt šos riskus līdz pieņemamam līmenim, varētu tikt sasniegti tikai ar valsts finanšu iemaksām; tādējādi radot konkurences nosacījumu izkropļojumus saskaņā ar definīciju, tas būtu pretrunā šīs regulas 27. pantā izvirzītajam saskaņošanas mērķim.

19 Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, kas attiecas uz oficiālajām kontrolēm un citām oficiālām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību, augu reproduktīvo materiālu un augu aizsardzības līdzekļiem, un ar ko groza regulas (EK) Nr. 999/2001, Nr. 1829/2003, Nr. 1831/2003, Nr. 1/2005, Nr. 396/2005, Nr. 834/2007, Nr. 1099/2009, Nr. 1069/2009, Nr. 1107/2009, regulas (ES) Nr. 1151/2012, [...]/2013 un direktīvas 98/58/EK, 1999/74/EK, 2007/43/EK, 2008/119/EK, 2008/120/EK un 2009/128/EK (Oficiālo kontroļu regula) (COM(2013) 265 *final*, 4. lpp.).

20 Skat. "Fees or charges collected by Member States to cover the costs occasioned by official controls" [Nodevas vai maksas, ko dalībvalstis var iekasēt, lai segtu ar oficiālajām kontrolēm saistītās izmaksas], *Food Chain Evaluation Consortium* (*FCEC*), 2009, 35. lpp.

21 Skat. 19. zemsvītras piezīmi.

22 Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai dzīvnieku barības un pārtikas aprites un dzīvnieku veselības jomā (COM(2003) 52, galīgā redakcija, 43. lpp.).

63. Turklāt es piekrītu Dānijas valdības argumentam, saskaņā ar kuru, ja administratīvā un atbalsta personāla atalgojums un izmaksas nebūtu iekļautas atgūstamo izdevumu kategorijā, kompetentajām iestādēm, iespējams, šīs oficiālo kontroļu organizācijas un plānošanas darbības būtu jāuztic valsts pilnvarotiem veterinārārstiem vai veterinārārstu palīgiem. Pēc manām domām, tas būtu pretrunā kontroļu efektivitātes prasībai, kas, manuprāt, izriet no vairākām Regulas Nr. 882/2004 tiesību normām, it īpaši no 4. panta 2. punkta ("Kompetentās iestādes nodrošina to, ka: a) oficiālā kontrole ir efektīva un atbilstīga [..]"), 7. panta 1. punkta ("[..] Kopumā sabiedrībai dara pieejamu šādu informāciju: a) informāciju par kompetento iestāžu veiktajām kontroles darbībām un to efektivitāti [..]") un 8. panta 3. punkta ("Kompetentajām iestādēm ir izstrādātas procedūras, lai: a) pārbaudītu pašu veiktās oficiālās kontroles efektivitāti [..]").

64. Ņemot vērā visus šos apsvērumus, es ierosinu Tiesai uz pirmo prejudiciālo jautājumu atbildēt, ka Regulas Nr. 882/2004 VI pielikuma 1. punktā minētais jēdziens "oficiālajā kontrolē iesaistītais personāls" un šī pielikuma 2. punktā lietotais jēdziens "oficiālās kontroles veikšanā iesaistītais personāls" ir jāinterpretē tādējādi, ka atalgojums un izmaksas, kas var tikt ņemti vērā, lai aprēķinātu nodevas par oficiālajām kontrolēm, ietver arī *NVWA* vai *KDS* administratīvā un atbalsta personāla atalgojumu un izmaksas.

2. Par nosacījumiem, kas ir jāizpilda, lai administratīvā un atbalsta personāla izmaksas tiktu ņemtas vērā, aprēķinot nodevas

65. Tagad ir jāatbild uz otro prejudiciālo jautājumu, ar ko iesniedzējtiesa lūdz Tiesai definēt nosacījumus, kuri jāizpilda, lai ar administratīvo un atbalsta personālu saistītās izmaksas varētu tikt ņemtas vērā, aprēķinot nodevas, kas ir jāmaksā kautuvēm.

66. Šajā ziņā jānorāda, ka gadījumā, ja dalībvalstis nolemj finansēt oficiālās kontroles ar nodevu palīdzību, to rīcības brīvība noteikt izmaksas, kuras var ņemt vērā, aprēķinot šīs nodevas, ir reglamentēta šādi.

67. Pirmkārt, Regulas Nr. 882/2004 27. panta 1. punktā, uz kuru ir atsauce tā paša panta 4. punktā, ir prasīts ievērot *cēloņsakarību* starp minētajām izmaksām un oficiālajām kontrolēm, kad tiek noteikts, ka dalībvalstis var iekasēt nodevas, lai segtu ar oficiālo kontroli "saistītos" izdevumus (turpmāk tekstā – "cēloņsakarības kritērijs").

68. Otrkārt, atgādinu, ka Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punkta sākumā un a) apakšpunktā, ko iesniedzējtiesa lūdz interpretēt Tiesai, ir noteikts, ka minētās nodevas nedrīkst būt lielākas par izdevumiem, kas ir radušies kompetentajām iestādēm (turpmāk tekstā – "maksimālās kompensācijas kritērijs").

69. Tādējādi, tikai piemērojot katrā gadījumā atsevišķi cēloņsakarības un maksimālās kompensācijas kritērijus kopsakarā ar Regulas Nr. 882/2004 VI pielikumā minētajām izmaksu kategorijām, Tiesai, manuprāt, būtu jāizsecina sava atbilde uz iesniedzējtiesas otro jautājumu.

70. Šajā ziņā es apzinos, ka rakstveida apsvērumos *Gosschalk* ir apgalvojusi, ka spriedumā *Kødbranchens Fællesråd* [23] Tiesa esot ierobežojusi *vispārējās* atgūstamās izmaksas. It īpaši, pēc šīs lietas dalībnieces domām, kompetentās iestādes var atgūt no kautuvēm tikai *tiešās* izmaksas, proti, izmaksas, kurām ir tieša saikne ar oficiālajām kontrolēm, izslēdzot *netiešās* izmaksas.

71. Tomēr, veicot minētā sprieduma rūpīgāku analīzi, manuprāt, šāda interpretācija ir jānoraida.

23 Spriedums, 2016. gada 17. marts (C-112/15, EU:C:2016:185).

72. Šajā lietā Tiesai ir vaicāts, vai dalībvalstīm, nosakot nodevu apmēru par oficiālajām kontrolēm saskaņā ar Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punkta sākumu un a) apakšpunktu, skatot tos kopsakarā ar šīs regulas VI pielikuma 1. un 2. punktu, ir tiesības atgūt no kautuvēm saistībā ar veterinārārstu palīgu obligātajām pamatmācībām un atalgojumu radušās izmaksas. Savā atbildē Tiesa nosprieda, ka "nodevas nevar tikt paredzētas, lai segtu izmaksas, kas dalībvalstīm *faktiski rodas*, *īstenojot kontroli* pārtikas nozares uzņēmumos", un ka atbilstoši "to mērķis nav šī personāla sākotnējās mācību izmaksas attiecināt uz konkrētās nozares uzņēmumiem" [24].

73. Manuprāt, šajā spriedumā Tiesa nav definējusi tās kompetento iestāžu izdevumu kategorijas, kurus tām ir tiesības atgūt no kautuvēm, bet ir minējusi tikai vienu *īpašu* kategoriju, proti, to, ka izdevumi saistībā ar veterinārārstu palīgu obligātajām pamatmācībām nebija atgūstami. Manuprāt, runa ir par Regulas Nr. 882/2004 27. panta 1. punktā paredzētā cēloņsakarības kritērija parastu piemērošanu, kas izraisa tādu izdevumu izslēgšanu no atgūstamajiem izdevumiem, kuri kompetentajai iestādei nerodas saistībā ar kādas faktiskas oficiālās kontroles veikšanu, [jo] izskatāmajā lietā šo obligāto pamatmācību ieguvēji vēl nav kvalificēti, un tādējādi viņi nevar nedz veikt oficiālās kontroles, nedz arī sniegt savu palīdzību to īstenošanā.

74. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es ierosinu Tiesai uz otro prejudiciālo jautājumu atbildēt, ka ar kompetentās iestādes administratīvo un atbalsta personālu saistītās izmaksas var iekļaut nodevās, kas tiek piemērotas kautuvēm saskaņā ar Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punktu un VI pielikuma 1. un 2. punktu, ar nosacījumu, ka, pirmkārt, tās faktiski rodas saistībā ar oficiālo kontroļu veikšanu un, otrkārt, tās nepārsniedz izdevumus, kas iestādei ir radušies saistībā ar attiecīgo izmaksu kategorijām, kuras uzskaitītas minētajā pielikumā.

75. Tomēr es uzskatu, ka ir jāsniedz precizējums. Proti, es zinu, ka iesniedzējtiesas bažas saistībā ar atgūstamajiem izdevumiem ir saistītas ar tiesisko nedrošību, ko izraisa apstāklis, ka tīra cēloņsakarības kritērija piemērošana praksē piešķir *NVWA* brīvību likt kautuvēm segt izdevumus, kuriem ir ļoti attāla saikne ar oficiālu kontroļu veikšanu un par kuriem šajā tiesā ir celtas daudzas prasības [25], ņemot vērā Regulas Nr. 882/2004 VI pielikuma 1. un 2. punktā minēto izmaksu kategoriju *neskaidro formulējumu*. Tomēr es esmu pārliecināts, ka šīs tiesiskās nedrošības pamatā ir tas, ka *NVWA* nepareizi interpretē Regulas Nr. 882/2004 VI pielikuma 2. punktā minēto jēdzienu "blakus izmaksas".

76. Proti, kā tas izriet no pētījuma, kas ir veikts Regulas 2017/625 [26] pieņemšanas nolūkā un ko jau esmu minējis šo secinājumu 58. punktā, kā arī no Apvienotās Karalistes un Dānijas valdību rakstveida apsvērumiem, daudzas valstu kompetentās iestādes ar jēdzienu "blakus izmaksas" saprot *visas* izmaksas, kuras beigās ļauj tām ar nodevu palīdzību atgūt no kautuvēm ļoti daudzus izdevumu veidus, kas, manuprāt, vispirms atņem minētajā VI pielikumā ietvertajam izsmeļošajam sarakstam jebkādu lietderīgo iedarbību.

77. Katrā ziņā es uzskatu, ka, sniedzot Regulas Nr. 882/2004 VI pielikuma 2. punkta vispārēju interpretāciju, jēdziens "blakus izmaksas" nebūt nenozīmē saikni ar *visām* citām pielikumā minētajām izdevumu kategorijām, bet tas ir jāsaista *tikai* ar kategoriju "komandējumu izdevumi".

78. Šo interpretāciju, ko es ierosinu Tiesai sniegt, it īpaši var apstiprināt vēsturiskais elements. Proti, priekšlikumā Regulai Nr. 882/2004 Komisija norādīja, ka ar Padomes Lēmumu Nr. 98/728/EK [27] izveidotā oficiālo kontroļu finansēšanas sistēma, kas bija balstīta uz nodevu iekasēšanu par konkrētu piedevu dokumentācijas pārbaudi un konkrētu iestāžu un starpnieku apstiprināšanu, darbojās pareizi

24 Skat. spriedumu, 2016. gada 17. marts, *Kødbranchens Fællesråd* (C-112/15, EU:C:2016:185, 39. punkts) (mans izcēlums).

25 Saskaņā ar rīkojumiem par prejudiciālu jautājumu uzdošanu šajā tiesā pašlaik tiek izskatītas 400 lietas, kas attiecas uz ministra pieņemtajiem lēmumiem par sūdzībām, kuri ir līdzīgi pamatlietā aplūkotajiem lēmumiem.

26 Skat. "Fees or charges collected by Member States to cover the costs occasioned by official controls" [Nodevas vai iemaksas, ko iekasē dalībvalstis, lai segtu ar oficiālajām kontrolēm saistītās izmaksas], *Food Chain Evaluation Consortium* (*FCEC*), 2009, 35. lpp.

27 Padomes lēmums (1998. gada 14. decembris) par Kopienas nodevu sistēmu dzīvnieku barības nozarē (OV 1998, L 346, 51. lpp.).

atšķirībā no veterinārajā nozarē piemērotās sistēmas. It īpaši Komisija atgādināja, ka šī lēmuma B pielikumā bija noteikts izsmeļošs to izmaksu saraksts, kas ir jāņem vērā nodevu noteikšanā. Tomēr šī saraksta, kas tādējādi, šķiet, ir bijis galvenais iedvesmas avots Regulas Nr. 882/2004 VI pielikuma redakcijai, nodaļas "Administratīvās izmaksas" trešajā ievilkumā ir nošķirta kategorija "ceļošanas un saistītās izmaksas [komandējumu izdevumi un blakus izmaksas]".

79. Pamatojoties uz šo interpretāciju, dalībvalstu *de facto* neierobežotā rīcības brīvība noteikt izmaksas, kas var tikt atgūtas no kautuvēm, tiktu būtiski ierobežota salīdzinājumā ar pašreizējo valstu kompetento iestāžu praksi, jo tādējādi nodevu aprēķinā varētu ņemt vērā tikai tādas ar komandējumu saistītas izmaksas kā izdevumi par vilciena biļešu un viesnīcu numuru rezervāciju un automašīnu nomu. Ar to, manuprāt, pietiek, lai novērstu tiesiskās nedrošības situāciju, kas – kā to esmu atgādinājis iepriekš – ir radusies saistībā ar daudzu prasību celšanu iesniedzējtiesā.

B. Par trešā jautājuma a) daļu lietā C-477/18 un trešo jautājumu lietā C-478/18

80. Ar šiem jautājumiem iesniedzējtiesa vaicā, vai Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punkta sākums un a) apakšpunkts un VI pielikuma 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā nodevas piemērošana kautuvēm par oficiālo kontroļu stundas ceturkšņiem, kurus šīs kautuves ir pieteikušas kompetentajā iestādē, bet kuri faktiski nav izlietoti.

81. Šajā ziņā vispirms vēlreiz ir jāatgādina, ka 27. panta 4. punkta sākumā un a) apakšpunktā ir noteikts princips, saskaņā ar kuru izdevumiem, ko var ņemt vērā, aprēķinot saistībā ar oficiālo kontroļu veikšanu iekasējamās nodevas, valstu kompetentajām iestādēm ir jārodas faktiski. Citiem vārdiem sakot, izdevumus, kas nav *faktiski*, nekādā ziņā nevar atgūt no kautuvēm.

82. No tā izriet, ka saskaņā ar Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punktu rēķinu par oficiālo kontroļu izmaksām izrakstīšana kautuvēm ir nevis tiesību jautājums, bet būtībā tas ir atkarīgs no faktisko apstākļu izvērtējuma, it īpaši no atbildes uz jautājumu, vai šajā gadījumā kompetentajai iestādei izdevumi radās tikai tāpēc, ka kautuves tajās pieteica oficiālo kontroļu stundas ceturkšņus, lai gan šie stundas ceturkšņi beigās netika izlietoti.

83. Šajā ziņā rakstveida procesā ir pausti divi pretēji viedokļi. Lai arī *Gosschalk* apgalvo, ka par summām, kas atbilst pieteiktajiem, bet neizlietotajiem oficiālo kontroļu stundas ceturkšņiem, nevarot izrakstīt rēķinus kautuvēm saskaņā ar Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punktu, jo tie neesot izdevumi, kas ir faktiski radušies *NVWA*, Nīderlandes valdībai ir pretējs viedoklis – tā uzskata, ka [*NVWA*] rodas tādas pašas izmaksas par pieteiktajiem un neizlietotajiem stundas ceturkšņiem kā par faktiski izlietotajiem stundas ceturkšņiem.

84. Manuprāt, abos apgalvojumos nav ņemts vērā iemesls, kura dēļ valstu kompetentajām iestādēm, iespējams, rodas izmaksas, proti, apstāklis, ka personālu, kas tika norīkots veikt kontroles kautuvēs, kuras bija pieteikušas papildu stundas ceturkšņus, nevar norīkot uz citām kautuvēm.

85. Divu veidu situācijas, kas ir sīki un skaidri aprakstītas Apvienotās Karalistes valdības rakstveida apsvērumos, var ilustrēt to, kā šie faktiskie apstākļi nosaka atbildi uz jautājumu, vai iestādēm minētie izdevumi ir radušies faktiski un – tādējādi – vai tās var tos atgūt no attiecīgajām kautuvēm. Ja kautuve piesaka divas stundas un četrdesmit piecas minūtes un izmanto tikai divarpus stundas, jo oficiālo kontroļu veikšanai faktiski ir vajadzīgs mazāk laika, ir acīmredzami, ka kompetentā iestāde nevarēs norīkot savu personālu citur. Tādējādi ir pamatoti, ka minētajai kautuvei ir jāsedz saistībā ar personāla norīkošanu uz divām stundām un četrdesmit piecām minūtēm radušies izdevumi, jo kompetentajai iestādei tie jau ir radušies. Savukārt, ja kautuve ir atcēlusi pēdējo pieteikto stundas ceturksni, būtu jāpārbauda, vai ar šo stundas ceturksni saistītie izdevumi valsts kompetentajai iestādei jau ir radušies.

Šajā ziņā es piekrītu Apvienotās Karalistes valdības argumentam, saskaņā ar kuru būtu jāpārbauda, vai attiecīgā kautuve valsts kompetento iestādi ir brīdinājusi *savlaicīgi*, lai tā varētu norīkot savu personālu citur. Ja tā ir noticis, personālu būtu bijis iespējams norīkot citur un tādējādi rēķinu par minēto stundas ceturksni nevarētu izrakstīt.

86. Es apzinos, ka pēdējā minētajā gadījumā katra atsevišķa gadījuma izvērtēšanas dēļ varētu izcelties ļoti daudz papildu strīdu. Šī iemesla dēļ, kā arī, lai nodrošinātu kautuvēm viegli piemērojamu kritēriju, es tāpat kā Apvienotās Karalistes valdība uzskatu, ka valstu kompetentās iestādes varētu noteikt *brīdināšanas termiņu*, kas tām ļautu norīkot savu personālu no vienas kautuves uz citu.

87. Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz trešā jautājuma a) daļu lietā C-477/18 un trešo jautājumu lietā C-478/18 es ierosinu Tiesai atbildēt, ka Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punkta sākums un a) apakšpunkts un VI pielikuma 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā tas, ka kautuvēm tiek piemērota summa kā nodeva par oficiālo kontroļu stundas ceturkšņiem, kurus šīs kautuves bija pieteikušas valsts kompetentajā iestādē, bet kuri faktiski netika izlietoti, ja personālu, kas ir nodots attiecīgās kautuves rīcībā, pēdējā minētā vairs nevar norīkot citur.

C. Par trešā jautājuma b) daļu lietā C-477/18

88. Ar šo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai uz trešā jautājuma a) daļu sniegtā atbilde ir piemērojama arī gadījumā, ja kompetentā iestāde izmanto aizlienētos veterinārārstus, kas nesaņem nekādu atalgojumu par kautuves pieteiktajiem, bet neizlietotajiem stundas ceturkšņiem, un ja kautuvei rēķinā norādītā summa par pieteiktajiem, bet neizlietotajiem stundas ceturkšņiem sedz kompetentās iestādes vispārējos izdevumus.

89. Iesākumā jānorāda, ka Nīderlandes valdība savos rakstveida apsvērumos noraida pašu šī jautājuma premisu, uzskatot, ka tad, ja *NVWA* veterinārārsta vai valsts pilnvarota aizlienēta veterinārārsta iesaistīšanās ir plānota, attiecīgais veterinārārsts saņems atalgojumu neatkarīgi no tā, vai kontrole tiks īstenota. Katrā ziņā nav nekādu šaubu, ka Tiesai ir jāatbild uz šo jautājumu, kā to ir formulējusi iesniedzējtiesa, jo saskaņā ar pastāvīgo judikatūru prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā vienīgi iesniedzējtiesa ir kompetenta konstatēt un izvērtēt tajā izskatāmās lietas faktus [28].

90. Tātad ir jāizskata jautājums par to, vai summu, kas atbilst aizlienēto veterinārārstu nesaņemtajam atalgojumam par pieteiktajiem, bet neizlietotajiem stundas ceturkšņiem, var norādīt kautuvēm izrakstītajos rēķinos, lai segtu *NVWA* vispārējos izdevumus.

91. Manuprāt, tādējādi noteiktā nodeva rada šaubas par tās saderību ar Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punktu.

92. Pirmkārt, es uzskatu, ka kritērijs, saskaņā ar kuru vispārējiem izdevumiem ir jāatspoguļo izmaksas, kas faktiski ir radušās *NVWA*, ietver to, ka ietaupījumiem, kuri radušies, maksājot aizlienētajiem veterinārārstiem mazāku atlīdzību, jo viņi nesaņem atalgojumu par kautuves pieteiktajiem, bet neizlietotajiem stundas ceturkšņiem, ir jāatbilst vispārējiem izdevumiem par *līdzvērtīgu* summu, kas praksē, manuprāt, ir apšaubāms. Katrā ziņā tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

93. Otrkārt, jākonstatē, ka no lietas materiāliem neizriet, ka attiecīgās izmaksas ietilptu vienā vai vairākās izmaksu kategorijās, kas ir minētas šīs regulas VI pielikumā, uz kuru ir atsauce Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punktā. Proti, "vispārējie izdevumi" paši par sevi nav iekļauti to izmaksu kategoriju izsmeļošajā sarakstā, kuras var ņemt vērā, aprēķinot Regulas Nr. 882/2004 VI pielikumā

28 Skat. spriedumu, 2016. gada 8. jūnijs, *Hünnebeck* (C-479/14, EU:C:2016:412, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

minētās nodevas, jo tos nevar uzskatīt par izmaksām, kuras aptver jēdziens "blakus izmaksas". Tādējādi būtu jānodrošina, ka, aprēķinot kautuvēm maksājamās nodevas, tiek ņemta vērā tikai tā *NVWA* vispārējo izdevumu daļa, kas ietilpst vienā vai vairākās iepriekš minētajās kategorijās, un tas ir jāizvērtē iesniedzējtiesai.

94. Ņemot vērā šos apsvērumus, es ierosinu Tiesai atbildēt iesniedzējtiesai, ka uz trešā jautājuma a) daļu sniegtā atbilde ir spēkā arī gadījumā, ja kompetentā iestāde izmanto aizlienētos veterinārārstus, kas nesaņem nekādu atalgojumu par kautuves pieteiktajiem, bet neizlietotajiem stundas ceturkšņiem un ja kautuvei izrakstītajā rēķinā norādītā summa par pieteikto, bet neizlietoto stundas ceturkšņu skaitu sedz kompetentās iestādes vispārējos izdevumus, ar nosacījumu, ka šie vispārējie izdevumi ietilpst vienā vai vairākās Regulas Nr. 882/2004 VI pielikuma 2. un 3. punktā minētajās kategorijās un ka tie ir vienādi ar ietaupījumu summu, ko kompetentā iestāde guvusi, maksājot mazāku atalgojumu aizlienētajiem veterinārārstiem, jo viņi nesaņem nekādu atalgojumu par kautuves pieteiktajiem, bet neizlietotajiem stundas ceturkšņiem. Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai tas tā ir.

D. Par ceturto jautājumu lietā C-477/18

95. Ar ceturto prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punkta a) apakšpunkts un VI pielikuma 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem pretrunā ir tas, ka par oficiālo kontroļu darbībām, kuras ir veikuši *NVWA* nodarbinātie veterinārārsti, un oficiālo kontroļu darbībām, kuras ir veikuši aizlienētie veterinārārsti, kam tiek maksāts mazāks atalgojums, kautuvēm piemēro tādu pašu vidējo tarifu, tādējādi kautuvēm var tikt izrakstīti rēķini par lielākām summām nekā tās, kuras tiek samaksātas kā atalgojums aizlienētajiem veterinārārstiem.

96. Jāatzīst, ka arī pēc rīkojumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu izklāstīto apsvērumu rūpīgas izlasīšanas es nevaru precīzi identificēt ar interpretāciju saistīto jautājumu, ko iesniedzējtiesa lūdz izvērtēt Tiesai šajā prejudiciālajā jautājumā.

97. Vispirms jānorāda, ka saskaņā ar Nīderlandes tiesībām tarifi ir jānosaka katru gadu, pamatojoties, pirmkārt, uz vidējiem izdevumiem, kas *NVWA* ir radušies iepriekšējos trīs gados, un, otrkārt, ņemot vērā cenu izmaiņas nākamajā gadā. Uz šī pamata kautuvēm izraksta rēķinu par oficiālo kontroļu gaitā tajās veiktajām darbībām [29].

98. Šajos apstākļos ir skaidrs, ka valsts pilnvaroto veterinārārstu un aizliedēto veterinārārstu, kuriem piemērojams šis tarifs, vidējais atalgojums par atsevišķām inspekcijas darbībām var būt lielāks nekā izmaksas, kuras ir faktiski radušās *NVWA*. Tādējādi, man šķiet, jautājums, kuru iesniedzējtiesa uzdod Tiesai, iespējams, ir par to, i) vai saskaņā ar Regulu Nr. 882/2004 *NVWA* nebūtu jāpiemēro nodeva, kas ir balstīta uz *faktiskajiem* izdevumiem, kuri katrā atsevišķā kautuvē ir radušies saistībā ar oficiālo kontroļu veikšanu, vai arī par to, ii) vai iespēja, ka *NVWA* gūst peļņu konkrētā gadā, nav nesaderīga ar Regulu Nr. 882/2004.

99. Pieņemot – kā to savos rakstveida apsvērumos norāda attiecīgie lietas dalībnieki –, ka iesniedzējtiesa vēlas saņemt paskaidrojumus par pirmo no šiem punktiem, es tikai atgādināšu, ka saskaņā ar Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punkta b) apakšpunktu nodevas "var noteikt pēc vienotas likmes, pamatojoties uz izdevumiem, kas kompetentajām iestādēm radušies noteiktā laika posmā". Tomēr, manuprāt, ir maz šaubu, ka *prasība* piemērot kautuvēm nodevas, kas balstītas uz faktiskajiem izdevumiem, kuri radušies saistībā ar oficiālo kontroļu īstenošanu konkrētos uzņēmumos, nav saderīga ar šajā tiesību normā piešķirtajām *pilnvarām*.

29 Kā lietā C-477/18 norādīja ministrs, vidējā tarifa noteikšanas pamatā ir nepieciešamība nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi, šis tarifs ir noderīgs, lai novērstu atšķirīgu attieksmi pret kautuvēm atkarībā no tā, vai kontroles veic valsts pilnvaroti veterinārārsti vai aizlienētie veterinārārsti.

100. Ja iesniedzējtiesas jautājums attiektos uz otro no šiem punktiem, jānorāda, ka ar Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punkta b) apakšpunktu kompetentajām iestādēm ir piešķirtas pilnvaras likt kautuvēm segt izmaksas, kuras atkarībā no attiecīgā gada var būt lielākas vai mazākas par izdevumiem, kas ir faktiski radušies šīm iestādēm. Ņemot to vērā, apstāklis, kuru savos rakstveida apsvērumos min *Gosschalk*[30] – ka konkrētā gadā kompetentās iestādes gūst peļņu –, ne tikai nav nesaderīgs ar Regulu Nr. 882/2004, bet ir tikai ar piešķirtajām pilnvarām saistītās sekas un, pieņemot, ka citas tarifa sastāvdaļas paliek nemainīgas, noteikti nozīmē kautuvēm piemēroto nodevu samazināšanos nākamajā gadā.

101. Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, es ierosinu Tiesai uz ceturto jautājumu atbildēt, ka Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punkta a) apakšpunkts un VI pielikuma 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā tas, ka par oficiālo kontroļu darbībām, kuras ir veikuši *NVWA* nodarbināti veterinārārsti, un oficiālo kontroļu darbībām, kuras ir veikuši aizlienētie veterinārārsti, kas saņem mazāku atalgojumu, kautuvēm tiek piemērots tas pats vidējais tarifs, tādēļ kautuvēm var tikt izrakstīti rēķini par summu, kura ir lielāka par aizlienētajiem veterinārārstiem samaksāto atalgojumu, jo no minētās regulas 27. panta 4. punkta b) apakšpunkta izriet, ka kompetentajām iestādēm ir tiesības noteikt nodevas pēc vienotas likmes.

E. Par piekto un sesto jautājumu lietā C-477/18

102. Ar piekto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 882/2004 26. pants un 27. panta 4. punkta sākums un a) apakšpunkts, kā arī VI pielikuma 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka nodevas, kas tiek iekasētas saistībā ar kautuvēs veiktajām oficiālajām kontrolēm, var izmantot kā rezervi privātai sabiedrībai, pie kuras vēršas kompetentā iestāde, lai nodrošinātu veterinārārstu palīgus, zinot, ka krīzes gadījumā šī rezerve var tikt piešķirta tāda personāla atalgojuma un izmaksu segšanai, kas pēc krīzes veiks oficiālās kontroles vai nodrošinās to īstenošanu. Ja atbilde ir apstiprinoša, iesniedzējtiesa ar savu sesto jautājumu būtībā vaicā, kāds rezerves ierobežojums ir jāievēro un cik ilgu laikposmu tas drīkst aptvert.

103. Vispirms jāatgādina, ka attiecīgo rezervi veido *KDS*, lai neparedzētos apstākļos, piemēram, epizootiskas slimības gadījumā, kas pamato dzīvnieku kaušanas apturēšanu uz ilgu laiku, garantētu valsts pilnvarotajiem veterinārārstu palīgiem atalgojumu un segtu viņu apmācības izmaksas[31], neatlaižot personālu no darba.

104. Apgalvojums, saskaņā ar kuru minētās rezerves izveide *KDS* esot saderīga ar Regulu Nr. 882/2004, manuprāt, ir balstīts uz šīs regulas 4. panta 2. punkta c) apakšpunkta interpretāciju kopsakarā ar šīs regulas 26. pantu.

105. Attiecībā uz šo tiesību normu tvērumu Regulas Nr. 882/2004 4. panta 2. punkta c) apakšpunktā ir paredzēts, ka kompetentajām iestādēm ir pienākums nodrošināt pietiekami daudz atbilstīgi kvalificēta un pieredzējuša personāla, lai oficiālo kontroli un kontroles pienākumus varētu veiktu efektīvi un pareizi, savukārt 26. pantā ir noteikts – jāatgādina –, ka dalībvalstīm ir jānodrošina, lai šim nolūkam tiktu piešķirti atbilstoši resursi.

106. Tā kā attiecīgās rezerves mērķis ir mobilizēt nepieciešamos resursus, lai nodrošinātu minēto personālu, kas uzreiz pēc krīzes situācijas varētu veikt kontroles, varētu apgalvot, ka tās izveide nav pretrunā Regulai Nr. 882/2004.

107. Tomēr šāds secinājums, manuprāt, būtu kļūdains.

30 *Gosschalk*, nesniedzot sīkākus precizējumus, apgalvo, ka *NVWA* tādējādi gūstot peļņu 8 500 000 EUR apmērā.

31 Kā savos rakstveida apsvērumos atzīst Nīderlandes valdība, problēma nerodoties saistībā ar valsts pilnvarotiem veterinārārstiem, jo šādos apstākļos viņi ir atbildīgi par epizootiskas slimības skarto dzīvnieku nokaušanu.

108. Es tādējādi nevēlos apgalvot, ka dalībvalstis saistībā ar Regulu Nr. 882/2004 nevar paredzēt šādas rezerves finansēšanu. Gluži pretēji, man nav ne mazāko šaubu, ka tām ir šādas pilnvaras. Tomēr es uzskatu, ka dalībvalstīm nav tiesību to izvedot *ar nodevas palīdzību*.

109. Proti, kā šajos secinājumos esmu vairākkārt atgādinājis, atšķirībā no finansējuma, ko nodrošina ar vispārēju nodokļu sistēmu, finansējumu ar nodevām (vai iemaksām) reglamentē Regulas Nr. 882/2004 27. panta 1. punktā un 4. punkta sākumā un a) apakšpunktā paredzētie nosacījumi. Tomēr nevar uzskatīt, ka šie nosacījumi izskatāmajā lietā būtu izpildīti, un tas ir turpmāk minēto iemeslu dēļ.

110. Pirmkārt, izdevumiem, kurus saskaņā ar Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punkta sākumu un a) apakšpunktu var ņemt vērā, aprēķinot nodevas, ir jārodas "kompetentajām iestādēm". Izskatāmajā lietā ar *KDS* nodarbināto veterinārārstu palīgu atalgojumu un izmaksām saistītie izdevumi krīzes periodā, iespējams, rastos šim privātajam uzņēmumam, nevis valsts kompetentajai iestādei, proti, *NVWA* [32].

111. Otrkārt, saskaņā ar šo tiesību normu minētajiem izdevumiem ir *faktiski* jārodas kompetentajai iestādei. Esmu pārliecināts, ka, ņemot vērā, ka šie izdevumi var rasties *hipotētiska uz nākotni vērsta* notikuma dēļ, proti, epizootiskas slimības gadījumā, izskatāmajā lietā nevar uzskatīt, ka tie rastos faktiski.

112. Treškārt, uzskatot, ka tas, ka kompetentās iestādes izdevumiem ir jābūt faktiskiem, manuprāt, ir obligāts nosacījums cēloņsakarības saiknes pastāvēšanai starp izmaksām un oficiālajām kontrolēm, kā tas ir noteikts Regulas Nr. 882/2004 27. panta 1. punktā, epizootiskas slimības hipotētiskais un uz nākotni vērstais raksturs, manuprāt, izslēdz arī šīs cēloņsakarības pastāvēšanu.

113. Ņemot vērā iepriekš minēto, es ierosinu Tiesai uz piekto prejudiciālo jautājumu atbildēt, ka Regulas Nr. 882/2004 26. pants un 27. panta 4. punkta sākums un a) apakšpunkts, kā arī VI pielikuma 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka nodevas, kas tiek iekasētas saistībā ar kautuvēs veiktajām oficiālajām kontrolēm, nevar noteikt, lai izveidotu rezervi privātai sabiedrībai, pie kuras vēršas kompetentā iestāde, lai nodrošinātu veterinārārstu palīgus, zinot, ka šī rezerve epizootiskas slimības gadījumā varētu tikt piešķirta tāda personāla atalgojumam un izmaksām, kas pēc krīzes veiks oficiālās kontroles vai nodrošinās to īstenošanu.

114. Ņemot vērā atbildi uz šo jautājumu, ko es ierosinu sniegt Tiesai, sestais jautājums nav jāizskata.

IV. Secinājumi

115. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es ierosinu Tiesai uz *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Administratīvā apelācijas tiesa sociālekonomiskos jautājumos, Nīderlande) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 882/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par oficiālo kontroli, ko veic, lai nodrošinātu atbilstības pārbaudi saistībā ar dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību aktiem un dzīvnieku veselības un dzīvnieku labturības noteikumiem, VI pielikuma 1. punktā minētais jēdziens "oficiālajā kontrolē iesaistītais personāls" un šī pielikuma 2. punktā lietotais jēdziens "oficiālās kontroles veikšanā iesaistītais personāls" ir jāinterpretē tādējādi, ka atalgojums un izmaksas, kas var tikt ņemti vērā, lai aprēķinātu nodevas par oficiālajām kontrolēm,

32 Šajā ziņā jāatgādina, ka Regulas Nr. 882/2004 2. panta otrās daļas 4) punktā jēdziens "kompetentā iestāde" ir definēta kā "dalībvalsts centrālā iestāde, kuras kompetencē ietilpst oficiālās kontroles organizēšana, vai jebkura cita iestāde, kurai minētā kompetence ir piešķirta".

ietver arī *Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit* (Nīderlandes Pārtikas produktu un patēriņa preču iestāde) vai privātās sabiedrības *Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector* (Kvalitātes lopkopības nozarē kontroles dienests) administratīvā un atbalsta personāla atalgojumu un izmaksas.

2) Ar kompetentās iestādes administratīvo un atbalsta personālu saistītās izmaksas var iekļaut nodevās, kas tiek piemērotas kautuvēm saskaņā ar Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punktu un VI pielikuma 1. un 2. punktu, ar nosacījumu, ka, pirmkārt, tās faktiski rodas saistībā ar oficiālo kontroļu veikšanu un, otrkārt, tās nepārsniedz izdevumus, kas iestādei ir radušies saistībā ar attiecīgo izmaksu kategorijām, kuras uzskaitītas minētajā pielikumā.

3) Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punkta sākums un a) apakšpunkts un VI pielikuma 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā tas, ka kautuvēm izrakstītajā rēķinā tiek piemērota nodeva par oficiālo kontroļu stundas ceturkšņiem, kurus šīs kautuves bija pieteikušas valsts kompetentajā iestādē, bet kuri faktiski netika izlietoti, ja personālu, kas ir nodots attiecīgās kautuves rīcībā, pēdējā minētā vairs nevar norīkot citur.

4) Uz iepriekšējo jautājumu sniegtā atbilde ir spēkā arī gadījumā, ja kompetentā iestāde izmanto aizlienētos veterinārārstus, kas nesaņem nekādu atalgojumu par kautuves pieteiktajiem, bet neizlietotajiem stundas ceturkšņiem, un ja kautuvei izrakstītajā rēķinā norādītā summa par pieteikto, bet neizlietoto stundas ceturkšņu skaitu sedz kompetentās iestādes vispārējos izdevumus, ar nosacījumu, ka šie vispārējie izdevumi ietilpst vienā vai vairākās Regulas Nr. 882/2004 VI pielikuma 2. un 3. punktā minētajās kategorijās un ka minētie izdevumi ir vienādi ar ietaupījumu summu, ko kompetentā iestāde ir guvusi, maksājot mazāku atalgojumu aizlienētajiem veterinārārstiem, jo viņi nesaņem nekādu atalgojumu par kautuves pieteiktajiem, bet neizlietotajiem stundas ceturkšņiem. Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai tas tā ir.

5) Regulas Nr. 882/2004 27. panta 4. punkta a) apakšpunkts un VI pielikuma 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā tas, ka par oficiālo kontroļu darbībām, kuras ir veikuši *Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit* (Nīderlandes Pārtikas produktu un patēriņa preču iestāde) nodarbināti veterinārārsti, un oficiālo kontroļu darbībām, kuras ir veikuši aizlienētie veterinārārsti, kas saņem mazāku atalgojumu, kautuvēm tiek piemērots tas pats vidējais tarifs, tādēļ kautuvēm var tikt izrakstīti rēķini par summu, kas ir lielāka par aizlienētajiem veterinārārstiem samaksāto atalgojumu, jo no minētās regulas 27. panta 4. punkta b) apakšpunkta izriet, ka kompetentajām iestādēm ir tiesības noteikt nodevas pēc vienotas likmes.

6) Regulas Nr. 882/2004 26. pants un 27. panta 4. punkta sākums un a) apakšpunkts, kā arī VI pielikuma 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka nodevas, kas tiek iekasētas saistībā ar kautuvēs veiktajām oficiālajām kontrolēm, nevar noteikt, lai izveidotu rezervi privātai sabiedrībai, pie kuras vēršas kompetentā iestāde, lai nodrošinātu veterinārārstu palīgus, zinot, ka šī rezerve epizootiskas slimības gadījumā varētu tikt piešķirta tāda personāla atalgojumam un izmaksām, kas pēc krīzes veiks oficiālās kontroles vai nodrošinās to īstenošanu.